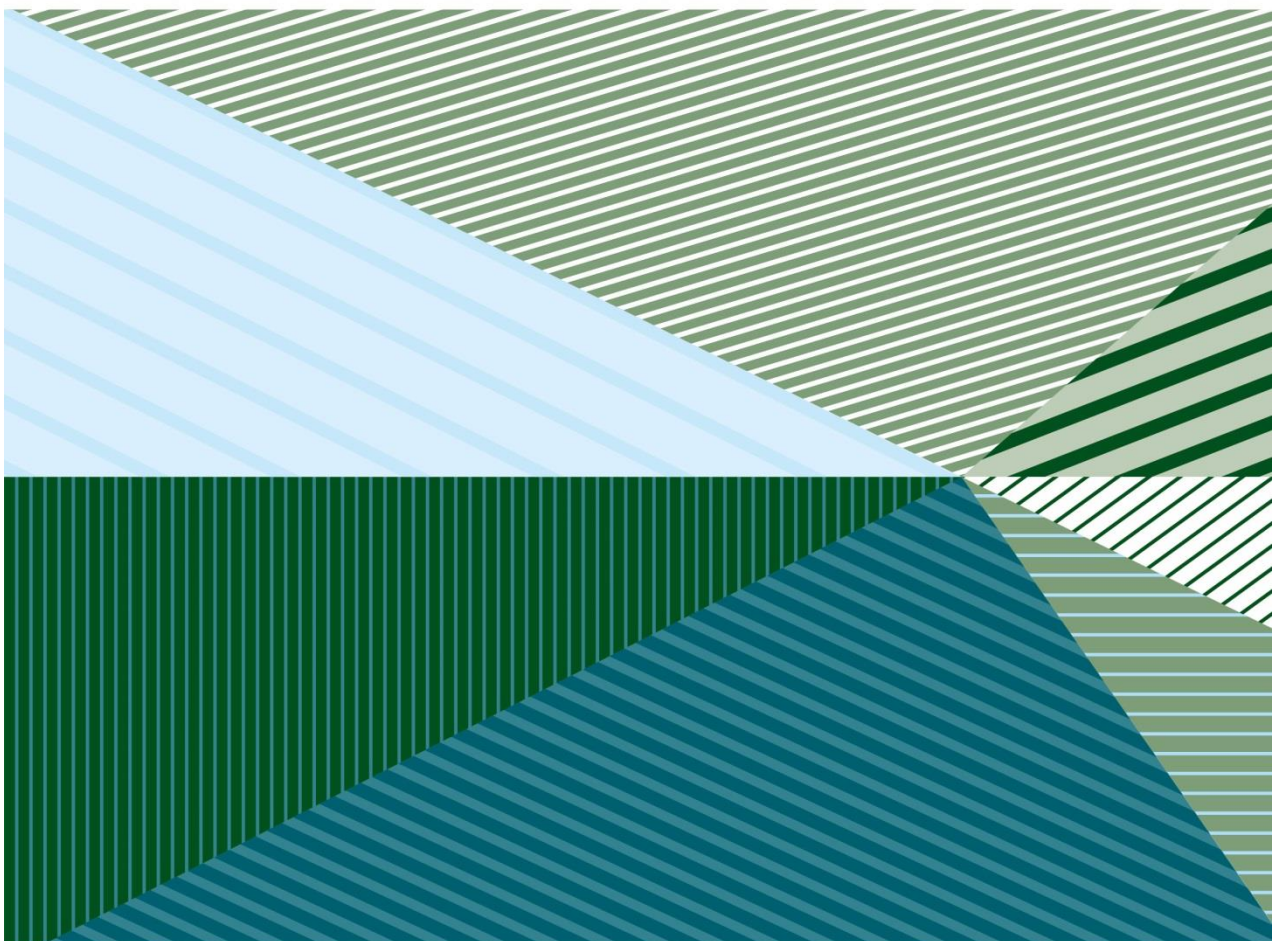

PROGNOSE FOR KVÆGBRUGETS ØKONOMISKE RESULTATER 2014-2016

Maj 2015

Indhold

SAMMENDRAG	3
Prognoseresultater for gennemsnitsbedrifterne	5
Konventionelle bedrifter med 80-160 køer	5
Konventionelle bedrifter med 240-320 køer	6
Økologiske bedrifter med 80-160 køer	7
PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE	8
INVESTERING OG GÆLD	9
FØLSOMHEDSBEREGNINGER	10
Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger	12
Bilag 2: Datamateriale og definitioner	15

SAMMENDRAG

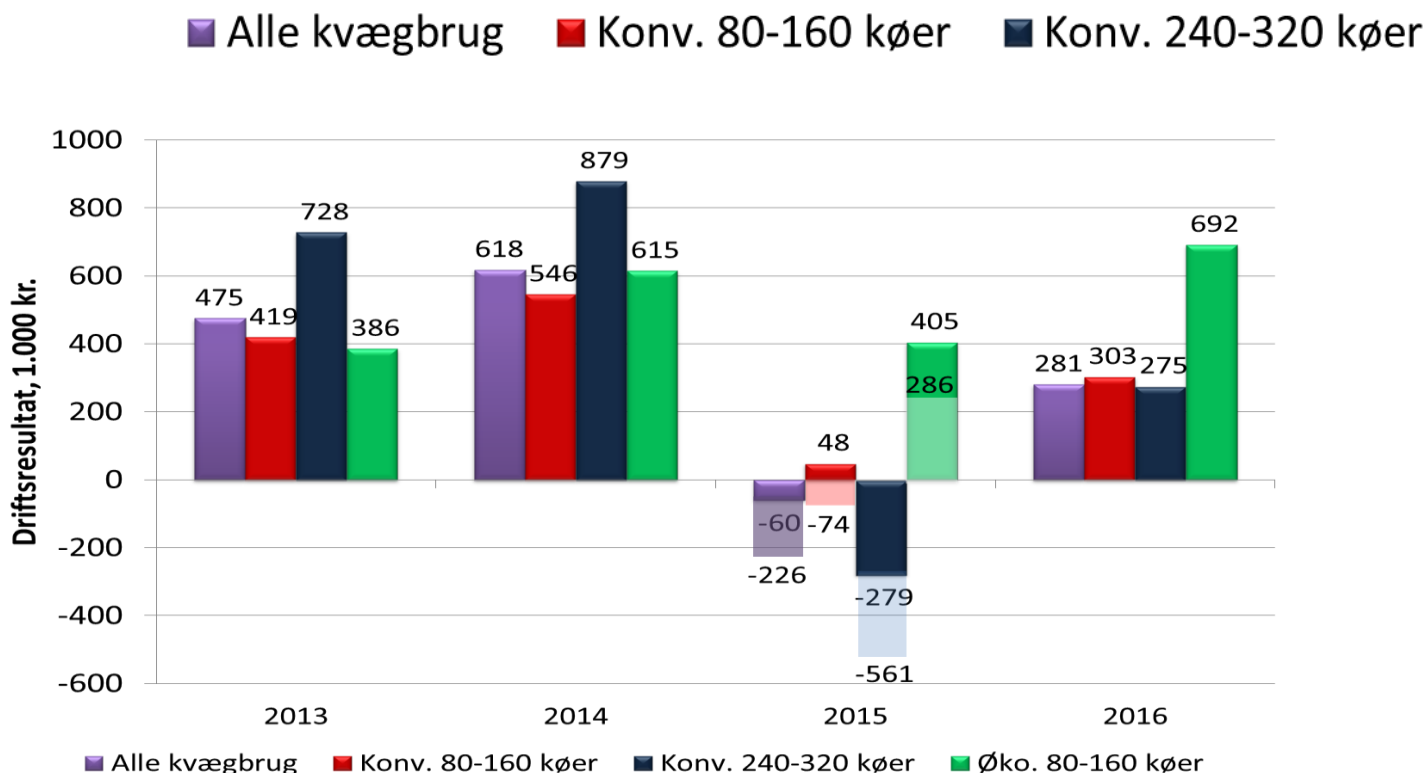
Maj prognosen ser på udviklingen i bedrifternes økonomi fra 2013 til 2016.

Markedet for mælk og mejeriprodukter er i øjeblikket presset og præget af uforudsigelighed. Russisk importforbud og en stærkt reduceret kinesisk efterspørgsel kombineret med stigende - især europæisk - produktion har skabt ubalance på markedet. Kvoternes afvikling har ført til forventning om stigende produktion i EU, og der er endnu ikke sket ændringer i den kinesiske efterspørgsel og situationen omkring Rusland. Derfor forventes prisfald i den kommende tid. Nogle iagttagere forventer en bedring i balancen mellem udbud og efterspørgsel sidst på året. Det er årsagen til den forventede stigning i prisen sidst på året. Størrelsen af det forventede prisfald i den nære fremtid og den forventede stigning i prisen sidst på året er forbundet med stor usikkerhed. Det skal der tages højde for i tolkningen af resultaterne for 2015. Det vurderes, at prisen i 2015 kan blive omkring 10 øre lavere end basisscenariet.

Prognosen viser:

- At malkekvægbedrifternes driftsresultat forventes at blive 618.000 kr. i 2014.
- At der er udsigt til en voldsom nedgang i driftsresultatet i 2015 for de konventionelle bedrifter, hvorimod højere økologitillæg dæmper nedgangen på de økologiske bedrifter.
- At bedrifternes resultat er særdeles afhængigt af mælkeprisen, som er forbundet med stor usikkerhed. Figur 1 viser effekten, hvis mælkeprisen er 10 øre lavere pr. kg i 2015.

Det er umuligt at forudsige udviklingen i mælkeprisen 1-1½ år frem i tid. Derfor er resultaterne for 2016 en konsekvensvurdering, dersom prisforudsætningerne holder. Resultaterne forudsætter en stigning i mælkeprisen.

Figur 1. Driftsresultat for alle malkekvægbedrifter (økologiske og konventionelle) samt for økologiske og konventionelle mindre bedrifter (80-160 køer), konventionelle store bedrifter (240-320 køer).

KONTAKTPERSONER:

Navn	Chefkonsulent Susanne Clausen	Konsulent Jannik Toft Andersen
T	+45 87 40 53 07	+ 45 87 40 53 05
M	+45 30 92 17 15	
E	suc@vfl.dk	jta@vfl.dk

INDLEDNING

I forhold til december prognosen 2014 er der følgende ændringer i forudsætningerne for 2015:

- Forventning til mælkeprisen er opjusteret marginalt (+2 øre pr. kg). Økologitillægget er hævet med 14,9 øre fra 2. marts 2015
- Prisen på oksekød er opjusteret med 1,69 kr. pr. kg slagtet
- Prisen på foderbyg og raps er nedjusteret med 1 øre pr. kg, mens sojaskrå er nedjusteret med 3 øre pr. kg
- Renteniveau inkl. rentemarginaler og bidragssatser er nedjusteret
- Datagrundlaget er realiserede resultater i 2013. Resultaterne for 2014 er baseret på informationer fra de indberettede driftsregnskaber for 2014, der var tilgængelige i databasen medio maj
- Mælkeydelsen er hævet med et procentpoint i 2014 og 2015 for de konventionelle og lidt mere for økologerne.

Udviklingen i mælkeprisen i de kommende måneder er usikker. Det skal der tages hensyn til i vurderingen af resultaterne for 2015. Det antages derudover, at forhøjede økologitillæg fortsætter i 2016.

De ændrede prisforventninger betyder, at der i 2015 regnes med et stort set uændret bytteforhold mellem mælk og foder i forhold til december prognosen. Den væsentlig højere oksekødspris medfører et højere indtægt fra kvæg og endnu mere vigtigt en væsentlig større værdiændring på besætningen. Det lavere renteniveau forbedrer ligeledes de opnåede driftsresultater i forhold til december prognosen.

Der er i 2014 og 2015 taget højde for superafgiften, som den gennemsnitlige mælkeproducent forventes at skal betale. Superafgiften er estimeret ud fra henholdsvis den realiserede kvoteoverskridelse i 2013/14 og forventningerne til overskridelsen i 2014/15. Som gennemsnit er der regnet med, at mælkeindtægten er reduceret med 4 øre pr. kg mælk i 2014 og 5 øre pr. kg mælk i 2015. Beløbene dækker over stor variation mellem bedrifterne. Nogle vil ikke overskride kvoten, og dermed ikke skulle betale afgift, mens andre vil have en stor overskridelse.

Til trods for en presset indtjening i 2015 er investeringsniveauet fastholdt på et uændret niveau i forhold til 2014. Kvoternes afvikling og muligheden for at opnå moderniseringsstøtte er den væsentligste begrundelse for dette. Resultaterne er ikke korrigeret for støtten til investeringerne. Det betyder, at væksten i gælden og finansieringsomkostningerne kan være vurderet for højt.

Prognosen rækker frem til og med 2016. På nuværende tidspunkt er det umuligt at forudsige udviklingen så langt frem. Der skal derfor tages et stort forbehold i forhold til resultaterne for 2016. Resultaterne er først og fremmest en vurdering af, hvordan indtjeningen vil blive, dersom de forudsatte priser bliver realiseret.

I 2014 resultatet indgår forventet tab/gevinst på finansielle forretninger baseret på, hvad der er observeret i regnskaberne for 2014, der medio maj var tilgængelig i økonomidatabasen. De viste resultater for 2015 og 2016 inkluderer ikke eventuelle tab på finansielle forretninger. Disse kan forekomme, men er umulige at kvantificere på nuværende tidspunkt. Det skal der tages højde for ved vurderingen af resultaterne i disse år.

Prognoseresultater for gennemsnitsbedrifterne

Konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Tabel 1 viser, for bedrifter med 80-160 køer, det opnåede driftsresultat i 2013, det forventede driftsresultat i 2014 samt en vurdering af resultatet i 2015 og 2016.

Tabel 1. Resultatopgørelse i 1.000 kr. for konventionelle bedrifter med 80-160 køer.

	2013	2014*	2015*	2016*
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	124	124	128	130
Mælkeydelse pr. årsko	9.114	9.524	9.762	9.909
Hektar	122	124	127	129
	1.000 kr.			
Bruttoudbytte	4.727	4.956	4.522	4.974
Heraf kvæg	3.591	3.750	3.382	3.809
Stykomkostninger	-2.422	-2.440	-2.518	-2.631
Heraf kvæg	-2.140	-2.152	-2.240	-2.351
Dækningsbidrag	2.306	2.517	2.005	2.344
Heraf kvæg	1.451	1.598	1.142	1.458
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.226	-1.309	-1.352	-1.409
Afskrivninger m.m.	-454	-452	-449	-448
Resultat af primær drift	625	756	204	487
Afkoblet støtte	408	416	424	433
Finansieringsudgifter i alt	-613	-629	-580	-616
Driftsresultat	419	543	48	303
Heraf værdiændringer, kvæg	-23	-48	34	0
Heraf værdiændringer, mark	-14	-8	0	-1
Likviditet før investeringer	588	717	240	438
	1.000 kr.			
Realiserede gev./tab i alt	-53	-53	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-6	-6	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-47	-47	?	?

Tabel 1 viser, at driftsresultatet i 2014 ventes at blive 129.000 kr. bedre end i 2013. Årsagen er primært lave priser på indkøbt foder og en markant stigning i køernes ydelse. Finansieringsomkostningerne stiger svagt som følge af lidt højere omkostninger renter inklusive bidrag og rentemarginaler sammenlignet med 2013.

Holder prisforudsætningerne, vil de konventionelle bedrifter med 80-160 køer få et driftsresultat på omkring 48.000 kr. i 2015. Det svarer til en nedgang på 0,5 mio. kr. i forhold til 2014. Bedrifternes likviditetssituation før investeringer vil blive forringet med 477.000 kr. Bedrifternes driftsresultat er stærkt afhængigt af mælkeprisen. Denne er under pres i øjeblikket. Det kan ikke afvises, at prisen vil falde mere end resultaterne i tabel

1 forudsætter. Bliver mælkeprisen 10 øre lavere pr. kg, vil driftsresultatet blive reduceret med 122.000 kr. på de mindre bedrifter med 80-160 køer.

Bedrifternes resultat for 2016 er behæftet med meget stor usikkerhed og skal tolkes derefter. Holder forudsætningen om stigende mælkepris, har bedrifterne udsigt til en fremgang i driftsresultatet i 2016.

Konventionelle bedrifter med 240-320 køer

Tabel 2 viser det opnåede driftsresultat i 2013 på konventionelle kvægbedrifter med 240-320 køer samt forventning til driftsresultatet i 2014 og en vurdering af resultaterne i 2015 og 2016.

Tabel 2. Resultatopgørelse i 1.000 kr. for konventionelle bedrifter med 240-320 køer.

	2013	2014*	2015*	2016*
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	278	278	286	292
Mælkeydelse pr. årsko	9.423	9.847	10.093	10.245
Hektar	216	221	225	229
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	10.555	11.022	10.041	11.063
Heraf kvæg	8.251	8.565	7.697	8.672
Stykomkostninger	-5.356	-5.446	-5.640	-5.900
Heraf kvæg	-4.858	-4.938	-5.150	-5.405
Dækningsbidrag	5.198	5.576	4.400	5.164
Heraf kvæg	3.392	3.627	2.548	3.268
Kontante kapacitetsomkostninger	-2.695	-2.895	-2.993	-3.121
Afskrivninger m.m.	-906	-913	-914	-916
Resultat af primær drift	1.598	1.768	493	1.126
Afkoblet støtte	697	711	725	739
Finansieringsudgifter i alt	-1.566	-1.600	-1.497	-1.590
Driftsresultat	728	879	-279	275
Heraf værdiændringer, kvæg	-51	-106	86	1
Heraf værdiændringer, mark	-14	-10	0	-2
Likviditet før investeringer	1.124	1.531	224	645

	2013	2014*	2015*	2016*
1.000 kr.				
Realiserede gev./tab i alt	-127	-127	?	?
heraf real. gev./tab gæld	2	2	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-129	-129	?	?

Bedrifterne med 240-320 køer opnåede et driftsresultat på 728.000 kr. i 2013. Indtjeningen ventes at stige til 879.000 kr. i 2014. Ligesom for de mindre bedrifter skyldes stigningen både lavere foderpriser og en markant fremgang i køernes ydelse.

Udsigten til et markant fald i mælkeprisen i 2015 i forhold til 2014 rammer de store bedrifter hårdt. Således er der udsigt til et driftsresultat på -279.000 kr. i 2015. Det er 1,154 mio. kr. mindre end i 2014. Likviditetsmæssigt er der tale om en nedgang på hele 1,303 mio. kr. Det pressede marked for mælk og mejeriprodukter kan betyde, at mælkeprisen bliver lavere end forudsat i tabel 2. Et yderligere fald i mælkeprisen på 10 øre pr. kg i 2015 vil forringe disse bedrifters resultat med yderligere 282.000 kr.

Resultaterne for 2016 er, ligesom for de mindre bedrifter, behæftet med ekstrem stor usikkerhed. Hvis forudsætningen om en bedre markedsbalance holder, vil bedrifterne have udsigt til en fremgang i driftsresultatet set i forhold til 2015, men til et niveau lavere end i både 2013 og 2014.

Økologiske bedrifter med 80-160 køer

Tabel 3 viser det opnåede driftsresultat i 2013 på økologiske kvægbedrifter med 80-160 køer og forventningen til driftsresultatet på disse bedrifter i 2014 samt en vurdering af indtjeningen i 2015 og 2016.

Tabel 3. Resultatopgørelse i 1.000 kr. for økologiske bedrifter med 80-160 køer.

	2013	2014*	2015*	2016*
<i>Produktion:</i>				
Årskøer	124	124	128	130
Mælkeydelse pr. årsko	8.133	8.499	8.711	8.842
Hektar	169	172	176	179
1.000 kr.				
Bruttoudbytte	5.120	5.448	5.301	5.804
Heraf kvæg	3.666	3.887	3.749	4.176
Stykomkostninger	-2.512	-2.485	-2.603	-2.755
Heraf kvæg	-2.350	-2.321	-2.435	-2.582
Dækningsbidrag	2.609	2.963	2.698	3.049
Heraf kvæg	1.316	1.566	1.314	1.594
Kontante kapacitetsomkostninger	-1.409	-1.514	-1.565	-1.631
Afskrivninger m.m.	-518	-515	-513	-512
Resultat af primær drift	682	933	621	906
Afkoblet støtte	521	531	542	552
Finansieringsudgifter i alt	-817	-849	-757	-787
Driftsresultat	386	615	405	670
Heraf værdiændringer, kvæg	-25	-47	72	25
Heraf værdiændringer, mark	-7	-8	0	1
Likviditet før investeringer	741	751	491	692
1.000 kr.				
Realiserede gev./tab i alt	-56	-89	?	?
heraf real. gev./tab gæld	-10	-10	?	?
heraf real. gev./tab finansaktiver	-46	-79	?	?

De økologiske bedrifter forventes at opnå et driftsresultat på 614.000 kr. i 2014, hvilket er ca. 70.000 kr. mere end deres konventionelle kolleger med samme bedriftsstørrelse. Med et forventet driftsresultat på 614.000 kr. får de økologiske bedrifter en fremgang på 229.000 kr. i forhold til 2013. Fremgangen skyldes en højere mælkepris og markant fremgang i køernes ydelse på 4,5 %.

De økologiske bedrifter har, ligesom deres konventionelle kolleger, udsigt til fald i driftsresultatet som følge af, at mælkeprisen forventes at blive væsentlig lavere i 2015 end i 2014. Indtjeningen ventes at blive 405.000 kr. i 2015 svarende til et fald på 210.000 kr. i forhold til 2014. Faldet i indtjeningen bliver således ikke helt så voldsomt som på de konventionelle bedrifter. Det skyldes, at økologitillægget blev hævet med 14,9 øre pr. kg fra den 2. marts 2015.

En ændring i mælkeprisen på -10 øre pr. kg mælk vil medføre, at driftsresultatet i 2015 vil blive 109.000 kr. lavere end vist i tabel 3.

Holder forudsætningen om en stigende mælkepris i 2016 og et økologitillæg på 69,9 øre pr. kg, vil de økologiske bedrifter have udsigt til et driftsresultat på 670.000 kr. Den store usikkerhed om mælkeprisens udvikling gør dog, at dette resultat endnu er meget usikkert.

PROGNOSERESULTATER FOR DEN BEDSTE TREDJEDEL AF BEDRIFTERNE

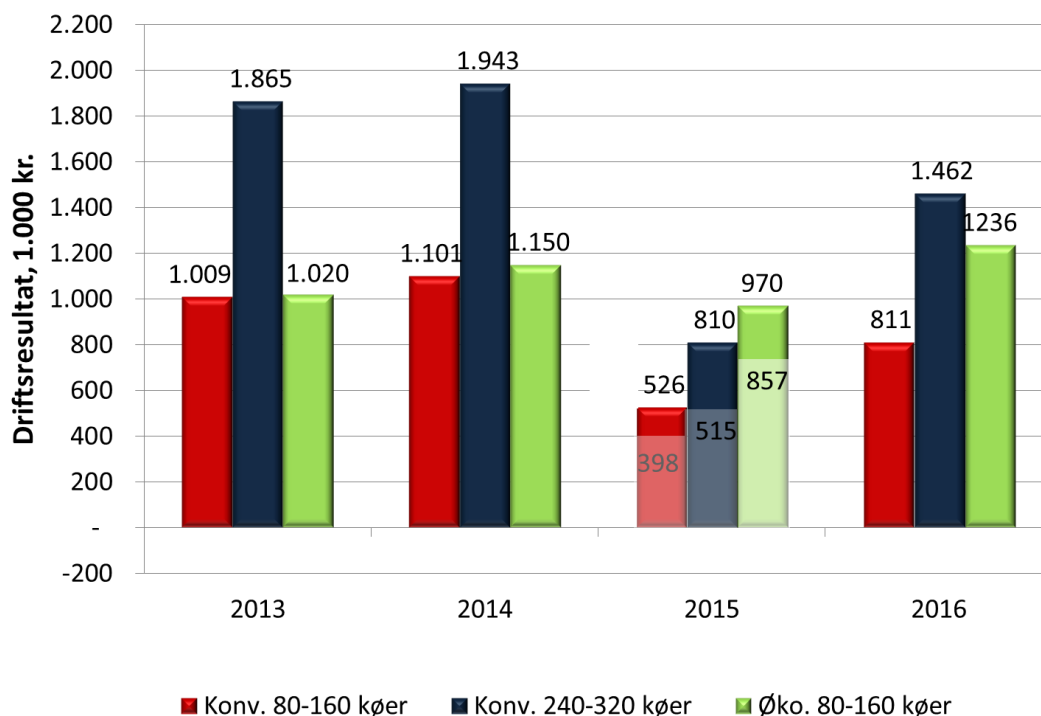
Prognosens resultater præsenteres som gennemsnittet af en størrelsesgruppe. Inden for disse grupper er der særdeles stor spredning i bedriftenes resultater. Således opnåede den bedste tredjedel af bedrifterne markant bedre driftsresultater end gennemsnittet af bedrifterne i de enkelte grupper. Forskellen mellem den bedste tredjedel af bedrifterne og gennemsnittet var i 2013:

- +590.000 kr. for konventionelle bedrifter 80-160 køer
- +1.137.000 kr. for konventionelle bedrifter 240-320 køer
- +635.000 kr. for økologiske bedrifter 80-160 køer

Større udbytte kombineret med lavere omkostninger forklarer forskellen og er i meget høj grad knyttet til den måde, bedriften bliver ledet på.

Figur 2 viser det opnåede driftsresultat i 2013 for bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel samt forventningen til resultatet i 2014 og en vurdering af resultaterne i 2015 og på længere sigt (2016). Ligesom for gennemsnittet af bedrifterne er der lavet en følsomhedsbetragtning på -10 øre pr. kg mælk, når der ses på resultatet i 2015.

Figur 2. Prognose for driftsresultatet på den bedste tredjedel af bedrifterne.

Figur 2 viser, at for bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel driftsresultatet blev i 2014 ca. 100.000 kr. bedre end 2013

Usikkerheden omkring prisudviklingen i 2015 medfører tilsvarende usikkerhed i bedrifternes indtjening. Indtjeningens følsomhed overfor ændringer i mælkeprisen er typisk større på disse bedrifter sammenlignet med gennemsnittet. Det skyldes, at disse bedrifter oftest opnår en højere ydelse pr. ko sammenlignet med gennemsnittet. Den bedste tredjedel af bedrifterne vil, trods en lav mælkepris, kunne skabe en positiv indtjening i 2015 - også selvom mælkeprisen skulle blive 10 øre lavere.

Blandt bedrifterne tilhørende den bedste tredjedel er der meget stor forskel i de opnåede driftsresultater. Dette varierede således i 2013:

Fra 639.000 kr. til 1.944.000 kr. (konventionel fra 80-160 køer)
 Fra 929.000 kr. til 3.965.000 kr. (konventionel fra 240-320 køer)
 Fra 592.000 kr. til 2.230.000 kr. (økologiske bedrifter fra 80-160 køer)

Variationen bliver beregnet på baggrund af et gennemsnit af de 10 bedrifter i hver gruppe, der ligger omkring henholdsvis 66 % fraktilen og 99 %.

Variationen vidner om, at blandt den bedste tredjedel af bedrifterne er der gode muligheder for at forbedre resultaterne yderligere.

INVESTERING OG GÆLD

I 2015 ventes et investeringsniveau der svarer til de driftsmæssige afskrivninger. Til trods for en markant lavere indtjening i 2015, sammenlignet med de to forgangne år, ventes investeringsomfanget at være på niveau med niveauet i 2014. Årsagen er kvoternes afvikling og muligheden for at opnå støtte til renoveringer

og investeringer i tilbygninger og nye stalde. Investeringerne forventes primært at være større renoveringer og/eller tilbygninger til eksisterende anlæg. Det forventes kun i lille grad at dække over store investeringer i nye kostalde.

Gælden målt pr. ko ventes at falde svagt frem mod 2015 for alle bedriftstyper. For bedste tredjedel af bedrifterne vil gælden for alle bedriftstyper falde med omkring 5.000-7.000 kr. og er noget mere end for gennemsnittet af bedrifterne

Tabel 4. Gældsforholdene på gennemsnitsbedrifterne i 2013

	Konventionel 80-160 køer	Konventionel 240-320 køer	Økologisk 80-160 køer
Antal årskøer/antal ha	124 køer/122 ha	278 køer/216 ha	124 køer/169 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	17.799	41.860	21.014
Gæld pr. ko, kr.	143.538	150.576	169.465
Soliditetsgrad	21%	7%	20%

Tabel 5. Gældsforholdene på bedste tredjedel i 2013

	Konventionel 80-160 køer	Konventionel 240-320 køer	Økologisk 80-160 køer
Antal årskøer/antal ha	126 køer/128 ha	283 køer/215 ha	123 køer/173 ha
Gæld i alt, 1.000 kr.	15.493	37.081	17.195
Gæld pr. ko, kr.	122.959	131.028	145.648
Soliditetsgrad	32%	17%	30%

FØLSOMHEDSBEREGNINGER

Tabel 6 viser de økonomiske konsekvenser af ændringerne indenfor disse prisspænd for prognoseresultatet i 2014 for konventionelle bedrifter med 80-160 køer. Tabel 7 viser de tilsvarende konsekvenser for konventionelle bedrifter med 240-320 køer.

Tabel 6. Følsomheden i prognoseresultatet for konventionelle bedrifter med 80-160 køer

Konv. 80-160 årskøer	Pris	2015 resultat (1.000 kr.)	Ændring (1.000 kr.)
Mælkepris høj	Afregningspris +0,0 kr. pr. kg	+48	0

Mælkepris lav	Afregningspris -0,1 kr. pr. kg	-74	-122
Foder høj	Lav pct. bl.194 kr. pr. kg -høj pct. bl. 256 kr. pr. kg	3	-45
Foder lav	Lav pct. bl.176 høj kr. pr kg -høj pct. bl. 234 pr. kg	70	+29
Renten høj	Renten op med 0,2 procentpoint	7	-41
Renten lav	Renten ned med 0,2 procentpoint	89	41

Tabel 7. Følsomheden i prognoseresultatet for konventionelle bedrifter med 240-320 køer

Konv. 240-320 årskøer	Pris	2015 resultat (1.000 kr.)	Ændring (1.000 kr.)
Mælkepris høj	Afregningspris +0,0 kr. pr. kg	-279	0
Mælkepris lav	Afregningspris -0,1kr. pr. kg	-561	-289
Foder høj	Lav pct. bl.194 kr. pr kg høj pct. bl. 256 kr. pr. kg	-388	-109
Foder lav	Lav pct. bl.176 kr.pr. kg høj pct. bl. 234 kr. pr. kg	-210	69
Renten høj	Renten op med 0,2 procentpoint	-378	-99
Renten lav	Renten ned med 0,2 procentpoint	-180	99

Bilag 1: Prisforventninger og forudsætninger

Prognosen for 2014 og 2015 bygger på forudsætningerne gengivet i Tabel 1.

Tabel 1: Prisforventninger**

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*
Bytteforhold						
Hele landbruget	96	101	103	104	98	93
Mælkeproducenter	100	102	98	104	107	92
Svineproducenter	97	99	103	101	96	90
Planteproducenter	93	105	106	107	98	97
Mælkeproduktion						
Mælkepris (kr./kg standard mælk)	2,37	2,64	2,56	2,92	2,98	2,40
Mælkepris (kr./kg økologisk)	2,97	3,22	3,09	3,47	3,53	3,07
Mælkeydelse pr. ko, konv. (stigning i pct. pa.)	1,00	-1,00	1,00	3,00	4,50	2,50
Mælkeydelse pr. ko, øko. (stigning i pct. pa.)	1,00	-1,00	1,00	0,00	4,50	2,50
Oksekødproduktion						
Oksekød – ældre køer (281-300)	13,65	16,54	20,46	20,70	17,72	18,89
Svineproduktion						
Svinekød (kr./kg.)	9,83	10,68	11,85	11,94	10,93	9,93
30 kg beregnet smågris (kr./stk.)	337	358	394	398	376	343
7 kg beregnet smågris (kr./stk.)	203	211	232	230	221	201
Grise pr. årssø	28,1	28,8	29,6	30,0	30,4	30,8
Planteproduktion						
Foderhvede (kr./hkg)	98	145	155	155	126	113
Foderbyg (kr./hkg)	94	142	154	147	118	113
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	165	234	239	249	195	170
Maltbyg (kr./hkg)	101	167	170	160	135	135
Raps (kr./hkg)	229	331	346	323	263	252
Kartofler, konsum (kr./hkg)	112	129	100	174	100	88
Foder oa.						
Soyaskrå (kr./hkg)	230	248	274	315	298	286
A-bl. 16 pct., økologisk	249	287	319	345	314	309
C-bl. 30 pct., økologisk	352	382	397	431	412	411
Foderhvede (kr./hkg)	105	154	172	166	135	125
Foderbyg (kr./hkg)	103	154	171	158	130	127
Foderbyg, økologisk (kr./hkg)	200	277	270	274	209	190
Rapsskrå (kr./hkg)	134	159	181	222	192	189
Gødning (indeks)	161	189	190	196	197	175
Dieselolie (øre/l)	507	625	676	654	621	551

* Prognose fra SEGES og Landbrug & Fødevarer.

Prisprognosen udtrykker forventningerne til den gennemsnitligt handlede pris for alle mængder; spot, kontrakt og internt på bedrifterne.

** Priserne er plus efterbetaling og minus diverse produktionsafgifter.

Prognoserne offentliggøres næste gang:
Fredag den 11. sept. 2015

Af konkurrenceretlige årsager er prisprognoserne for 2016 udeladt. Disse indgår dog fortsat i Landskalkuler i Ø90, i Mark Online og DMS. Udvalgte abonnenter til Landbrugsinfo har dog adgang til prognosepriserne for 2016 direkte i www.farmtal.dk.

Bytteforhold

Landbrugets bytteforhold har været nogenlunde stabilt og støt stigende fra foråret 2009 til efteråret 2013. Derefter har bytteforholdet været faldende. I 2014 var bytteforholdet især negativt påvirket af faldende salgspriser for afgrøder og svinekød. Det ventes at bytteforholdet i 2015 vil falde som følge af et lavere salgsprisindeks, især påvirket af svinekød og mælk, mens købsprisindekset er nogenlunde uændret.

Salgspriser

Korn

Høsten 2014/15 blev lidt bedre end forventet på den sydlige halvkugle. USA, EU og de tidligere sovjet-lande forventer en vækst i kornproduktionen med voksende lagerbeholdninger til følge. Som konsekvens heraf er kornpriserne faldet i løbet af 2014/15, dog med en kort stigning og et fald over vinteren, blandt andet foranlediget af udsving i dollarkursen.

Svinekød

I EU forventes der de kommende kvartaler slagtinger, der samlet vil ligge tæt på niveauet året før. På den helt korte bane her i foråret/sommeren – hvor det er højsæson for salg af grillprodukter – vil det dog i høj grad være vejret, der bestemmer priserne på EU markedet. På eksportmarkederne i Fjernøsten er der udsigt til en stabil efterspørgsel i den kommende tid. Men stigende slagtinger af svin i USA betyder udsigt til øget priskonkurrence fra amerikansk svinekød på eksportmarkederne. Prognosen for noteringen for svinekød er udarbejdet under forudsætning af, at det russiske marked fortsat er lukket for fødevarer fra EU m.fl. Såfremt det russiske marked igen åbnes, kan der forventes et højere prisniveau end i prognosen.

Oksekød

I 2014 var markedet præget af rigelige forsyninger af kød, hvilket pressede priserne nedad. En situation, som blev yderligere forværret af nedlukningen af det russiske marked. I 2015 forventes prisen på oksekød at stige. Især i 2. halvår af 2015 ventes prisen, sammenlignet med sidste år, at blive højere. Stigningen kan henføres til, at der ventes et fald i udbuddet af malkekøer og større konkurrence om de udbudte dyr.

Mælk

Siden foråret 2014, hvor prisen på mælk toppede, har markedet oplevet et markant prisfald. Faldet i priserne kan henføres til et markant stigende globalt udbud og en kraftig aftagen i den kinesiske efterspørgsel samt det russiske importforbud. Dette prisfald stoppede midlertidigt op i slutningen af vinteren 2015, hvor priserne steg kortvarigt. Det forventes dog, at mælkeprisen vil genoptage sit fald henover sommeren, således at 2015-prisniveauet vil ligge under prisniveauet for 2014. Det fortsatte prisfald kan henføres til stort udbud og en afventende stemning på verdensmarkedet.

Kvoternes afvikling er en joker i relation til udviklingen i 2015 og 2016. Nogle europæiske lande producerer nu en stigende mængde mælk, selvom mælkeprisen er lav. Det kan trykke priserne yderligere i en periode. Kina ventes at komme tilbage i andet halvår af 2015, mens det er mere usikkert, hvornår Rusland ophæver importforbuddet. Hvornår de to lande kommer tilbage vil have stor betydning for prisudviklingen.

Købspriser

Foder

Sojaskrå, som har stor betydning for foderomkostningerne, har haft et stabilt prisniveau målt i kroner siden maj 2014. Prisen på sojaskrå ventes at falde i 2. kvartal 2015, når den sydamerikanske høst kommer ud på verdensmarkedet. De tre store eksportlande, Brasilien, Argentina og USA forventer alle en større høst, og den samlede mængde sojabønner til eksport i verden ventes at vokse yderligere i forhold til sidste år.

Gødning, bekæmpelsesmidler mv.

Prisen på handelsgødning ventes at være uændret til let stigende. Generelt er prisen på kvælstof meget afhængig af naturgasprisen og produktionsomkostninger. Gødningsprisen har dog været påvirket af de lave priser på afgrøder, som betyder lavere bytteforhold mellem afgrøder og gødning, hvilket medfører fald i efterspørgslen.

Det forventes, at priserne på bekæmpelsesmidler vil være nogenlunde stabile på 2014-niveauet i hele prognoseperioden. Priserne på reparation og vedligeholdelse samt tjenesteydelser forventes generelt at følge den almindelige pris- og lønudvikling.

Konjunktur og renter

Den globale vækst udvikler sig uensartet. Hovedscenariet for fremskrivningen og prognosen er en moderat positiv vækst i den globale økonomi i hele prognoseperioden og ingen deflation i Europa.

USA's vækst er tæt på vækstpotentialet, anført af massiv stimulans fra Den amerikanske centralbank (FED) i form af likviditet og nul-renter. Arbejdsmarkedet viser gode tegn, og inflationsforventninger og lønninger stiger, hvilket senere på året kan føre til amerikanske renteforhøjelser.

I Kina aftager væksten lidt, men økonomien styres stramt for at undgå en for hastig vækstnedgang. Det forventes, at den statsstyrede økonomi fortsat kan opretholdes på et niveau omkring 7 pct. De største risici i kinesisk økonomi er overbyggeri samt et skrøbeligt parallelt kreditmarked. Japan kæmper med afmatning trods en voldsom ekspansiv pengepolitik. Væksten forventes dog opretholdt en tid endnu.

Deflationsrisikoen i euro-området er i første omgang afværget. Den Europæiske Centralbank (ECB) stimulerer kraftigt med lave renter og likviditet. Ukraine-konflikten mellem Rusland og Vesten, krigen i Mellemøsten og den endnu uløste gældskrise i Europa skaber fortsat usikkerhed. Grækenland kan være tæt på exit fra den fælles valuta. Resten af euro-samarbejdet holder indtil videre. Kronen har fortsat status som "flugtvaluta" på grund af de relativt favorable makroøkonomiske balancer i Danmark og styrket tillid til fastkurspolitikken.

Tabellen viser, hvilke renteforudsætninger fremskrivningen og prognosen bygger på.

Tablet 2: Renter inkl. bidrag mv.

	2010	2011	2012	2013	2014*	2015*	2016*
Realkredit, fast, dkr.	5,31	5,16	4,78	5,02	4,78	4,63	4,83
Realkredit, flex, dkr.	2,59	2,41	2,11	1,86	1,98	1,96	2,15
Realkredit, flex, euro	1,87	2,21	1,95	1,71	1,91	1,91	2,06
Finanslån, valuta	4,86	5,37	5,86	5,81	5,78	5,76	5,95
Kassekredit, dkr.	6,50	7,04	7,42	7,47	7,44	7,42	7,61
Banklån, dkr	5,67	5,72	5,97	6,11	5,82	5,67	5,87

* Prognose fra seges

Bilag 2: Datamateriale og definitioner

Datamateriale

Udarbejdelsen af prognosen sker ud fra historiske regnskabsresultater samt forventede ændringer i produktion, effektivitet, købs- og salgspriser, investeringer og finansielle forhold m.v.

Prognosen er baseret på de endelige vejede regnskabsresultater for 2013 i økonomidatabasen, men korrigeret for udvikling i regnskabsresultater for de regnskaber der er indberettet for 2013. Regnskabsresultaterne er repræsentative for alle heltids planteavlsbedrifter, idet de er vejede op til det samlede antal heltidsplanteavlsbedrifter, der var i 2013 i Danmark i henhold til Danmarks Statistisk landbrugstælling.

I de endelige vejede resultater for 2013 indgår 899 regnskaber, der er vejede op til at repræsentere 2.347 landbrugsbedrifter.

Bedrifterne, der indgår, har et normtimeforbrug på mindst 1.665 arbejdstimer pr. år og mindst 50 % af standardomsætning hidrører fra kvæg og grovfoderproduktionen. Derudover skal 50 % af bruttoudbyttet, kvæg stamme fra mælkeproduktionen.

I data materialet indgår der totalt set regnskaber fra 2.311 mælkeproducenter, hvilket er vejede op til at repræsentere 3.475 bedrifter. for de enkelte grupper, der indgår i denne publikation gælder følgende

- Konventionelle med 80-160 årskøer: 761 regnskaber, der er vejede op til 1.182 bedrifter
- Konventionelle med 240-320 årskøer: 220 regnskaber, der er vejede op til 324 bedrifter
- Økologer med 80-160 årskøer: 141 regnskaber, der er vejede op til 188 bedrifter

Indkomstprognoserne for 2014-2016 er lavet på baggrund af regnskaberne i DLBR's økonomidatabase for 2013 samt prognoser for salgs- og købspriser, hvor baggrunden for prognoserne fremgår ovenfor.

Klassifikationen af bedriftstyper (Planteavl, kvæg, svin, pelsdyr, fjerkræ) er baseret på EU's standarddefinitioner om dette. Grundprincippet er, at mindst 50 % af omsætningen skal komme fra en bestemt driftsgren, for at bedriften tilhører denne driftsgren.

Definitioner

Alle bedrifter: Inkluderer alle bedrifter over 10 ha eller med et standardoutput over 15.000 euro.

Investeringskvote: Investeringer i alt divideret med aktiver i alt. Udtrykker investeringsniveauet i forhold til produktionsapparatets størrelse.

Soliditetsgrad: Egenkapital ultimo minus hensættelser til skat i procent af samlede aktiver ultimo.

Gældsprocent: Gæld (ekskl. hensættelser) i procent af samlede aktiver som gennemsnit af primo og ultimo.

Årets resultat: Driftsresultat plus nettoindtjening uden for landbruget.

Likviditet før investeringer: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger.

Likviditetsoverskud/-behov: Årets resultat minus private udtræk minus tilbageførsel plus/minus ændring i beholdninger minus faktiske investeringer.

Afkast af investeret kapital: (Resultat af primær drift plus EU-støtte plus anden virksomhed plus nettoforpagtning minus ejerløn) divideret med (netto rentebærende gæld plus egenkapital (investeret kapital)).

Indtil juni 2013 har Afkastningsgrad og Lønningsevne været anvendt til at vise indtjeningsevnen i landbruget. Disse erstattes nu af "Afkast af investeret kapital", da dette nøgletal giver bedre overensstemmelse mellem det afkast, der måles, og den kapitalindsats, afkastet måles i forhold til. Derudover medtages kun den del af

kapitalen i nævneren, som kræver et afkast – den forpligtende kapital - dvs. nettorentebærende gæld og egenkapitalen. For det tredje er der bedre sammenlignelighed over til virksomheder i andre brancher. Afkast af investeret kapital giver således samlet set et godt billede af landbrugets evne til at forrente den indsatte kapital.

SEGES P/S skaber løsninger til fremtidens landbrugs- og fødevarerhverv. Vi udvikler forretningsmuligheder og serviceydelser i tæt samarbejde med vores kunder, forskningsinstitutioner og virksomheder over hele verden. SEGES er det nye navn for Videncentret for Landbrug, som nu også omfatter Videncenter for Svineproduktion.

SEGES P/S	W	seges.dk
Agro Food Park 15	T	+45 8740 5000
DK 8200 Aarhus N	E	info@seges.dk
Axeltorv 3	T	+45 3339 4500
DK 1609 Kbh. V	E	vsp-info@seges.dk

PARTNER I
DLBR

